

ROMÂNIA
JUDEȚUL SUCEAVA
CONSILIUL LOCAL AL COMUNEI MARGINEA

HOTĂRÂRE

privind aprobarea *Strategiei de dezvoltare locală a Comunei Marginea, județul Suceava pentru perioada 2021-2027*

Consiliul local al comunei Marginea, județul Suceava.

Având în vedere :

- Referatul de aprobare, prezentat de domnul Gheorghe LAZAR, primarul comunei Marginea, județul Suceava, înregistrat cu nr. 10.919 din 17.08.2021 ;
- Raportul Biroului finanțier contabil, achiziții publice și fonduri europene din cadrul aparatului de specialitate al primarului comunei Marginea, județul Suceava, înregistrat cu nr.10.920 din 17.08.2021 ;
- Avizul Comisiei pentru amenajarea teritoriului și urbanism, juridică și de disciplină din cadrul Consiliului local al comunei Marginea, înregistrat cu nr.13.316 din 29.09.2021;

În temeiul dispozițiilor art.129 alin.(2) lit.b), alin.(4) lit.e), art.139 alin.(1) și a art.196 alin.(1) lit.a) din OUG nr.57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare.

HOTĂRÂSTE:

Art.1 - Se aprobă *Strategia de dezvoltare locală a Comunei Marginea, județul Suceava pentru perioada 2021-2027*, conform Anexei care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

Art.2 - Primarul comunei Marginea, prin aparatul de specialitate, va duce la îndeplinire prevederile prezentei hotărâri.

PREȘEDINTE DE ȘEDINȚĂ,
Gavrilută HÎNȚAR

Marginea
30 septembrie 2021
Nr.57

Contrasemnează:
Secretar general comună,
Adrian-Valentin Oriciul

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ
A COMUNEI MARGINEA, JUDEȚUL
SUCEAVA
2021 - 2027

-EXTRAS-

Prefață

Stimați cetățeni,

Trăim într-o comună care dispune de toate resursele necesare pentru a deveni cea mai dezvoltată comună din Regiunea de Dezvoltare Nord-Est. Consider că dezvoltarea este o funcție de calitatea factorului uman, iar dumneavoastră, locuitorii comunei, sunteți oameni drepti, muncitori și destoinici. În următorii 7 ani vă propun să beneficiem de toate măsurile de finanțare pe care le vom avea la dispoziție, să acoperim lipsurile și să creăm facilități noi.

Efortul pe care îl presupune implementarea prezentei strategii este unul imens însă am încredere în echipa noastră că vom reuși să ducem la capăt aceste proiecte și vom contura comuna aşa cum o visăm cu toții – o comună adaptată celor mai înalte standarde.

În procesul nostru de dezvoltare vreau să ne păstrăm valorile și să le promovăm național și internațional.

Cu devotament,

Gheorghe LAZĂR, primar al comunei Marginea

Cuprins

Cuprins	3
Lista figurilor	4
Lista tabelelor	7
Lista imaginilor	9
CAPITOLUL I – CONTEXTUL ELABORĂRII STRATEGIEI DE DEZVOLTARE LOCALĂ A COMUNEI MARGINEA– ORIZONT 2027	10
CAPITOLUL II – DEZVOLTAREA LA NIVEL EUROPEAN, NAȚIONAL, REGIONAL ȘI LOCAL	15
CAPITOLUL III – CONTEXTUL ISTORIC	22
CAPITOLUL IV – CONTEXTUL CULTURAL	27
CAPITOLUL V – CONTEXTUL ADMINISTRATIV	35
CAPITOLUL VI – SISTEMUL DE EDUCAȚIE	49
CAPITOLUL VII – CONTEXTUL GEOGRAFIC	60
CAPITOLUL VIII – PROFILUL SOCIO – DEMOGRAFIC	64
CAPITOLUL IX – PROFILUL SOCIO – ECONOMIC	82
CAPITOLUL X – TURISMUL	93
CAPITOLUL XI – TENDINȚE INTERNAȚIONALE – DEZVOLTAREA RURALĂ ÎN CONTEXTE EUROPEAN	97
CAPITOLUL XII – CALITATEA VIEȚII LA NIVEL NAȚIONAL ȘI EUROPEAN	106
CAPITOLUL XIII – ANALIZA TOWS A DOMENIILOR STRATEGICE PENTRU DEZVOLTAREA COMUNEI MARGINEA	122
CAPITOLUL XIV - ANCHETĂ SOCIOLOGICĂ REALIZATĂ ÎN COMUNA MARGINEA, JUDEȚUL SUCEAVA	125
CAPITOLUL XV – PLANUL DE ACȚIUNE PENTRU DEZVOLTAREA COMUNEI MARGINEA, JUDEȚUL SUCEAVA	156
ANEXE	198

Lista figurilor

Figura 1.1: Regiunea Nord – Est în context național	10
Figura 1.2: Populația Regiunii Nord – Est pe medii de rezidență, în perioada 2005 – 2020 (Sursa: INSSE)	11
Figura 5.1: Județul Suceava în contextul Regiunii Nord-Est	35
Sursa: Planul de Dezvoltare Regională Nord-Est 2021-2027	35
Figura 5.2: Unitățile administrativ teritoriale ale Regiunii de Nord-Est.....	38
Figura 5.3: Areale și localități situate la o distanță mare față de localitățile urbane.....	39
Figura 5.4: Rețeaua rutieră europeană TEN-T centrală, pentru zona României, cu localizarea județului Suceava	40
Figura 5.5: Infrastructura serviciilor sociale de la nivelul județului Suceava	42
Figura 5.6: Rețeaua dotărilor culturale și sportive	44
Figura 5.7: Autorizații de construcții-demolare	45
Figura 5.8: Bilanț teritorial existent – comuna Marginea	47
Figura 5.9: Rețeaua de drumuri a comunei Marginea.....	47
Figura 8.1: Populația după domiciliu, pe sexe și vîrste, la 1 ianuarie 2000 și 2019 (Sursa: INSSE).....	64
Figura 8.2: Densitatea populației după domiciliu, pe județe, la 1 ianuarie 2019	65
Figura 8.3: Ponderea populației de 0-14 ani și a populației de 65 ani și peste în totalul populației rezidente, la 1 ianuarie, în perioada 2008-2019	67
Figura 8.4: Mărimea demografică a unităților administrativ-teritoriale (2011).....	69
Figura 8.5: Dinamica populației în perioada 1992 – 2002, conform recensămintelor	70
Figura 8.6: Dinamica populației în perioada 2002-2011, conform recensămintelor	71
Figura 8.7: Dinamica populației după domiciliu în perioada 1997 – 2017..	72
Figura 8.8: Populația după domiciliu în comuna Marginea -INSSE	73
Figura 9.1: Produsul intern brut la nivelul Regiunii Nord - Est, pe județe, perioada 2010 - 2018 (milioane lei) (Sursa: INSSE)	82
Figura 9.2: Județul Suceava	83
Figura 9.3: Cifra de afaceri la nivelul județului Suceava.....	84
Figura 9.4: Numărul mediu de salariați la nivelul județului Suceava, 201685	
Figura 9.5: Tipologii zonale.....	86
Figura 9.6: Numărul mediu al salariaților la nivelul comunei Marginea (2013-2019) INSSE	91

Figura 9.7: Numărul mediu al şomerilor la nivelul comunei Marginea (Sursa: INSSE).....	91
Imaginea 10.4: Gospodărie ţărănească.....	95
Figura 14.1: Aprecierea serviciilor de transport din comuna Marginea	126
Figura 14.2: Aprecierea serviciilor de poştă și curierat din comuna Marginea	126
Figura 14.3: Aprecierea aprovisionării cu apă potabilă din comuna Marginea	127
Figura 14.4: Aprecierea infrastructurii de canalizare din comuna Marginea	127
Figura 14.5: Aprecierea infrastructurii de salubritate din comuna Marginea	128
Figura 14.6: Aprecierea infrastructurii de iluminat public din comuna Marginea	128
Figura 14.7: Aprecierea stării drumurilor comunale din comuna Marginea	129
Figura 14.8: Aprecierea stării drumurilor județene din comuna Marginea	129
Figura 14.9: Aprecierea nivelului comerțului din comuna Marginea	130
Figura 14.10: Aprecierea activității agricole din comuna Marginea.....	130
Figura 14.11: Aprecierea activității turistice din comuna Marginea.....	131
Figura 14.12: Aprecierea activității zootehnice din comuna Marginea	131
Figura 14.13: Aprecierea activității industriale din comuna Marginea.....	132
Figura 14.14: Spiritul antreprenorial din comuna Marginea.....	133
Figura 14.15: Aprecierea nivelului de dotare a școlilor din comuna Marginea	134
Figura 14.16: Aprecierea nivelului de dotare a bibliotecii din comuna Marginea	134
Figura 14.17: Aprecierea nivelului de dotare a grădinițelor din comuna Marginea	135
Figura 14.18: Aprecierea nivelului de dotare a bazei sportive din comuna Marginea	135
Figura 14.19: Aprecierea gradului de mulțumire față de cadrele didactice din comuna Marginea	136
Figura 14.20: Aprecierea gradului de mulțumire față de numărul medicilor din comuna Marginea	136
Figura 14.21: Aprecierea gradului de mulțumire față de numărul medicilor din comuna Marginea	137
Figura 14.22: Aprecierea gradului de mulțumire față de numărul farmaciilor din comuna Marginea	138

Figura 14.23: Aprecierea gradului de aprovizionare a farmaciilor din comuna Marginea.....	138
Figura 14.24: Aprecierea numărului cabinetelor medicale din comuna Marginea	138
Figura 14.25: Aprecierea condițiilor din cabinetele medicale din comuna Marginea	139
Figura 14.26: Aprecierea serviciilor medicale veterinar din comuna Marginea	139
Figura 14.27: Aprecierea serviciilor de asistență socială pentru persoanele cu handicap din comuna Marginea	140
Figura 14.28: Aprecierea serviciilor de asistență socială pentru copii (orfani sau abandonati) din comuna Marginea	140
Figura 14.29: Principalele probleme ale comunei Marginea	141
Figura 14.30: Acțiuni propuse pentru rezolvarea problemelor din comuna Marginea	142
Figura 14.31: Fenomene sociale negative din comuna Marginea.....	143
Figura 14.32: Elemente pe care se poate baza dezvoltarea socio-economică a comunei Marginea	144
Figura 14.33: Gruparea respondenților după grupa de vîrstă	145
Figura 14.34: Gruparea respondenților după sex	146
Figura 14.35: Gruparea respondenților după nivelul studiilor absolvite....	146
Figura 14.36: Satisfacția generală a vieții respondenților	147
Figura 14.37: Satisfacție financiară a respondenților.....	148
Figura 14.38: Venitul mediu anual al gospodăriilor respondenților	148
Figura 14.39: Satisfacția față de propria locuință a respondenților.....	149
Figura 14.40: Nivelul de supraaglomerare a gospodăriilor.....	149
Figura 14.41: Satisfacția privind locul de muncă.....	150
Figura 14.42: Situația angajaților.....	150
Figura 14.43: Satisfacția respondenților privind utilizarea timpului	151
Figura 14.44: Situația media orelor lucrate pe săptămână	151
Figura 14.45: Perceperea propriei sănăti de către respondenți.....	152
Figura 14.46: Speranța medie de viață prevăzută de respondenți.....	152
Figura 14.47: Satisfacția respondenților privind relațiile personale	153
Figura 14.48: Bazarea pe o persoană apropiată în caz de urgență	153
Figura 14.49: Siguranța respondenților plimbându-se pe întuneric	154
Figura 14.50: Încrederea în sistemul juridic	154
Figura 14.51: Satisfacția respondenților privind mediul de viață	155

Lista tabelelor

Tabelul 1.1: Resurse de muncă pe sexe, la nivelul Regiunii Nord – Est, în perioada 2006 – 2019 (mii persoane).....	12
(Sursa: INSSE).....	12
Tabelul 1.2: Rata șomajului pe sexe, la nivelul Regiunii Nord – Est, în perioada 2005 – 2019 (%) (Sursa: INSSE)	12
Tabelul 1.3: Rata sărăciei relative, pe regiuni de dezvoltare și macroregiuni (%) (Sursa: INSSE)	13
Tabelul 2.1: Obiectivele și măsurile aferente priorității 1.....	16
Tabelul 2.2: Obiectivele și măsurile aferente priorității 2.....	17
Tabelul 2.3: Obiectivele și măsurile aferente priorității 3.....	17
Tabelul 2.4: Sumele aferente pentru fiecare capitol de buget	18
Tabelul 4.1: Lăcașe de cult de la nivelul comunei Marginea.....	30
Tabelul 5.1- Unitățile administrativ teritoriale ale Regiunii de Nord-Est....	36
Tabelul 5.2: Distanțe rutiere între principalele municipii din regiune și capitala (în kilometri).....	41
Tabelul 5.3: Suprafața fondului funciar după modul de folosință la nivelul comunei Marginea (ha)	46
Tabelul 5.4: Numărul locuințelor existente în comuna Marginea (număr) (Sursa: INSSE)	46
Tabelul 6.1: Unități școlare la nivelul comunei Marginea (2012-2019) (Sursa: INSSE).....	53
Tabelul 6.2: Populația școlară pe niveluri de educație la nivelul comunei Marginea (2012-2019)	54
Tabelul 6.3: Personal didactic pe nivele de instruire, în perioada 2012 – 2019 (la nivelul comunei Marginea).....	55
Tabelul 6.4: Laboratoare școlare pe nivele de educație la nivelul comunei Marginea	56
Tabelul 6.5: Situația unităților bibliotecare.....	57
Tabelul 6.6: PC-uri pe niveluri de educație în comuna Marginea (2012- 2019)	58
Tabelul 6.7: Ponderea gospodăriilor care au acces la un computer acasă – pe medii de rezidență	58
Tabelul 8.1: Structura populației rezidente, pe grupe de vârstă și sexe, la 1 ianuarie 2008 și 2019	67
Tabelul 8.2: Populația județului Suceava pe medii, la recensăminte	70
Tabelul 8.3: Născuți vii în perioada 2002 – 2016 (Sursa: INSSE)	74
Tabelul 8.4: Mișcarea naturală a populației - născuți morți în perioada 2000 – 2016 (Sursa: INSSE	74

Tabelul 8.5: Populația după domiciliu pe grupe de vârstă la 1 iulie (media perioadei 2000 - 2017) (Sursa: INSSE)	75
Tabelul 8.6: Sporul natural al populației pe medii de rezidență la nivelul României, în perioada 2000 - 2016.....	76
Tabelul 8.7- Căsătorii pe medii de rezidență în perioada 2000 – 2015 (mii persoane) – (Sursa: INSSE)	77
Tabelul 8.8: Divorțurile în perioada 2000 - 2016	78
Tabelul 8.9: Rata de divorțialitate pe medii de rezidență la nivelul Regiunii Nord - Est în perioada 2000 - 2016.....	78
Tabelul 8.10: Rata de divorțialitate pe medii de rezidență la nivelul județului Suceava, în perioada 2000 – 2016	79
Tabelul 8.11: Divorțuri după numărul copiilor minori rămași după desfacerea căsătoriei, la nivelul județului Suceava, în perioada 2000 – 2016	79
Tabelul 8.12: Plecări cu domiciliul (inclusiv migratia externă) (Sursa: INSSE):	80
Tabelul 9.1: Numărul de firme înființate în comuna Marginea în perioada 1990-2019	87
Tabelul 9.2: Firme active pe domenii de activitate – la nivelul anului 201988	
Tabelul 9.3: Primele 8 firme (domeniul de activitate) din comuna Marginea, după cifra de afaceri.....	89
Tabelul 9.4: Evoluția principalelor firme din comuna Marginea, după cifra de afaceri, număr de angajați și productivitatea muncii.....	90
Tabelul 10.1: Sosiri ale turiștilor în structuri de primire turistică.....(Sursa: INSSE).....	95

Lista imaginilor

Imaginea 3.1: Imaginea județului Suceava	23
Imaginea 3.2: O duminică la joc	25
Imaginea 3.3: Zi de târg în Rădăuți unde mergeau locuitorii din Marginea	25
Imaginea 3.4: Dovezi arheologice	25
Imaginea 4.1: Monumentul eroilor căzuți în cele două războaie mondiale .	30
Imaginea 4.2: Olar în timpul realizării unei piese de ceramică.....	31
Imaginea 4.3: Atelier de ceramică local.....	32
Imaginea 4.4: Vase din ceramică neagră	32
Imaginea 4.5: Gard tradițional din șindrilă	33
Imaginea 4.6: Procesul de fabricare al șindrilei	33
Imaginea 4.7: Încondeierea ouălelor	34
Imaginea 5.1: Planul comunei Marginea	44
Imaginea 10.1: Târgul de cai de la nivelul comunei Marginea.....	93
Imaginea 10.2: Tradiții de Crăciun	94
Imaginea 10.3: Balul Gospodarilor.....	94
Imaginea 10.4: Gospodărie țărănească.....	95
Imaginea 15.1: Imagine campanie concurs MARGINEA – SMART VILLAGE	158
Imaginea 15.2: Propunere elev – Andreia Mihăilescu	159
Imaginea 15.3: Propuneri elev – Andreia Mihăilescu.....	160
Imaginea 15.4: Propuneri elev – Costel Grigorean	160
Imaginea 15.5: Desen 1	160
Imaginea 15.6: Desen 2	161
Imaginea 15.7: Materiale promovare SDL MARGINEA	161

CAPITOLUL I – CONTEXTUL ELABORĂRII STRATEGIEI DE DEZVOLTARE LOCALĂ A COMUNEI MARGINEA– ORIZONT 2027

Comuna Marginea, județul Suceava, este situată în partea nordică a României, la contactul dintre două regiuni diferite, Podișul Sucevei și Orogenul Carpaților Orientali. În cadrul județului, comuna Marginea este situată în partea central - nordică, în bazinul pârâului Sucevița.

Județul Suceava cuprinde 5 municipii (Suceava, Fălticeni, Rădăuți, Câmpulung Moldovenesc și Vatra Dornei), 11 orașe și 97 comune.

Conform Nomenclatorului Unităților Teritoriale Statistice (NUTS), structura teritorială a României, asimilabilă NUTS este următoarea:

Nivel NUTS I:	România;
Nivel NUTS II:	8 regiuni de dezvoltare, cu o populație medie de 3 milioane locuitori;
Nivel NUTS III:	41 de județe și Municipiul București, care reflectă structura administrativ teritorială a României;
Nivel NUTS IV:	nu se folosește, deoarece nu s-au identificat asocieri de unități teritoriale;
Nivel NUTS V:	319 municipii și orașe, 2.862 comune, cu 12.959 sate, care reflectă structura administrativ teritorială a României.

Regiunea de dezvoltare Nord-Est

Regiunea Nord-Est are în componență următoarele județe: Bacău, Botoșani, Iași, Neamț, Suceava și Vaslui.

- Populație: 3.994.475 locuitori;
- Suprafață: 36.850 km²;
- Sediu agenției de dezvoltare regională: Piatra-Neamț;
- Densitate: 108 locuitori/kmp.

Figura 1.1: Regiunea Nord – Est în context național

Grupând populația de la nivelul Regiunii Nord - Est pe cele două medii de rezidență în perioada 2005-2020 se pot descoperi o serie de discrepanțe. Astfel, în perioada analizată, 2005-2020, populația din mediul rural nu prezintă mari diferențe, suma populației nu depășește valoare de 2,1 milioane de locuitori. Analizând datele disponibile la nivelul populației urbane se observă o creștere constantă dar cu valori apropiate, ajungând în 2020 să fie cu 4,3% mai mulți locuitori decât în anul 2005.

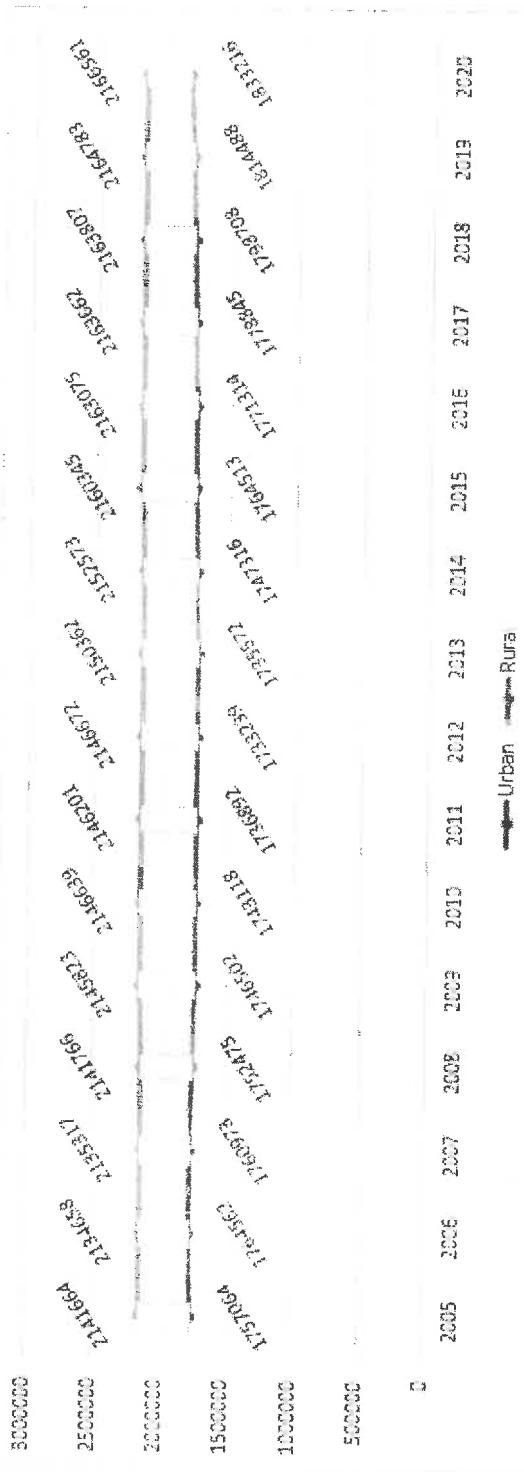

Figura 1.2: Populația Regiunii Nord – Est pe medii de rezidență, în perioada 2005 – 2020 (Sursa: INSSE)

Tabelul 1.1: Ressurse de muncă pe sexe, la nivelul Regiunii Nord – Est, în perioada 2006 – 2019 (mii persoane)
 (Sursa: INSSE)

Sexe	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Masculin	1216,3	1225,9	1239,9	1250,2	1258,7	1270,4	1071,6	1064,1	1068,2	1062	1037,3	1043,8
Feminin	1115,5	1130,3	1145,4	1149,1	1152,2	1158,3	937,5	931,2	942,1	931,7	928,2	910,9

La nivelul resurselor de muncă pe sexe de care dispune Regiunea Nord-Est, se constată că există o discrepanță între cele două sexe, numărul majoritar este deținut de persoanele de sex masculin. Trendul perioadei 2006-2019, este unul descendente, atât la nivelul persoanelor de sex masculin cât și a celor de sex feminin.

Valorile maxime analizate s-au înregistrat la nivelul anului 2013 atât pentru femei cât și pentru bărbați, iar valorile minime în anul 2018 pentru persoanele de sex masculin și în anul 2019 pentru persoanele de sex feminin.

Tabelul 1.2: Rata șomajului pe sexe, la nivelul Regiunii Nord – Est, în perioada 2005 – 2019 (%) (Sursa: INSSE)

Sexe	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Masculin	8,2	7,5	5,7	5,8	9,9	8,9	6,4	7	7,7	7,6	7,2	7,4	6,2	5,2	4,6
Feminin	5,2	4,9	4,4	4,8	7,2	6,5	5,1	5	5,4	5,4	5,4	5,5	4,9	4,4	3,9

Analizând tabelul de mai sus, se observă, la nivelul Regiunii Nord-Est, o tendință de scădere a ratei șomajului în perioada 2005 – 2019. Se constată faptul că această scădere este mai evidentă în rândul bărbaților, față de scăderea înregistrată în rândul femeilor. Astfel, rata șomajului în rândul bărbaților scade la 4,6% iar la femei 3,9% în anul 2019 față de anul de referință 2005 când acestea aveau valori de 8,2% și 5,2%.

Tabelul 1.3: Rata sărăciei relative, pe regiuni de dezvoltare și macroregiuni (%) (Sursa: INSSSE)

Nivel de agregare a datelor	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
MACROREGIUNEA UNU	19,1	20,8	1,9	18	19,7	17,7	17,6	20,4	18,5	18,8	18,2	18,4	17,8
Regiunea NORD-VEST	20	20	18,5	15,8	20,6	17,4	17,1	20,4	19,2	17,1	19	17,5	14,7
Regiunea CENTRU	18,2	21,6	19,6	20,5	18,7	18	18,2	20,4	17,8	20,8	17,3	19,4	21,2
MACROREGIUNEA DOI	33,8	30,2	27,1	29,5	30,8	31,8	33,5	35,2	34,4	34	31,8	33,7	36,8
Regiunea NORD-EST	36,6	33,4	31,1	30,8	32,1	31,7	34,5	36,1	35,9	36,1	33,4	35,6	41,1
Regiunea SUD-EST	30,2	26,1	21,9	27,8	29,2	31,9	32,2	34	32,4	31,2	29,6	31,2	31,1
MACROREGIUNEA TREI	19,4	15,8	15,6	13,8	13,7	13,9	14,8	16,7	20,7	18,5	16,8	16,3	15,8
Regiunea SUD-MUNTENIA	26,8	22,9	22,4	21,2	21,1	22,1	22,7	25,5	30,6	24,8	24,9	25,7	26
Regiunea BUCURESTI - ILFOV	8,9	5,6	6	3,4	3,5	2,6	4,1	4,8	5,9	10,2	6,1	4,1	2,9
MACROREGIUNEA PATRU	24,4	27,6	27,3	24,9	24,6	28,7	25,6	27,9	26,7	29,9	27,7	25	23,5
Regiunea SUD-VEST OLTEANIA	36,9	37,6	37,3	29,1	28,1	31,2	28,2	28,3	32,1	34,2	33,4	34,3	31,6
Regiunea WEST	9,8	16,1	16,1	20,3	20,5	25,8	22,7	27,5	19,8	25,1	21,4	14,9	14,7

În ceea ce privește rata sărăciei relative, aceasta se definește ca fiind ponderea persoanelor sărace (după metoda relativă de estimare) în totalul populației. Se consideră sărace persoanele din gospodăriile care au un venit disponibil pe adult-equivalent (inclusiv sau exclusiv contravaloarea consumului din resurse proprii) mai mic decât nivelul pragului de sărăcie. În mod curent, acest indicator se determină pentru pragul de 60% din mediana veniturilor disponibile pe adult-equivalent. Indicatorul este întâlnit uneori sub denumirea de "rata riscului de sărăcie".

Cea mai mare creștere a ratei de sărăcie la nivelul microregiunilor în 2019 față de 2007 este prezentă în Regiunea Vest, urmată de Regiunea Nord – Est, care înregistrează o creștere a ratei de 4,5, valoarea maximă a ratei din această perioadă regăsindu-se în anul 2019 de 41,1.

CAPITOLUL II – DEZVOLTAREA LA NIVEL EUROPEAN, NAȚIONAL, REGIONAL ȘI LOCAL

Politica agricolă comună

În vederea realizării obiectivelor comunitare specifice pentru zonele rurale, au fost create politici complementare de dezvoltare precum Politica Agricolă Comună a Uniunii Europene (PAC) și Politica Comună de Pescuit (PCP).

Regiunile rurale întâmpină și în prezent dificultăți specifice în ceea ce privește creșterea, ocuparea și dezvoltarea durabilă. Actuala perioadă de programare oferă în acest sens o oportunitate de a orienta sprijinul din partea noului fond de dezvoltare rurală către aceste obiective, în concordanță cu liniile directoare pentru dezvoltare durabilă și Agenda Lisabona relansată.

Pentru a face față acestor provocări, sunt necesare măsuri de asistență structurală și teritorială. Astfel a fost creat cadrul legal unic pentru finanțarea cheltuielilor aferente politiciei agricole comune. Acest regulament instituie două fonduri: **Fondul European de Garantare Agricolă (FEGA)** și **Fondul European pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală (FEADR)**. FEGA intervine pentru susținerea piețelor agricole, iar FEADR finanțează programele de dezvoltare rurală. FEADR finanțează, exclusiv în sistem de co-gestiune, programele de dezvoltare rurală. Corespunzător, există două domenii (aşa-numiți „piloni”) ai PAC:

- *Politica de piață - Pilonul I*, urmărește realizarea obiectivelor PAC definite în Tratatul de la Roma, ca un sistem complex de reguli și mecanisme care reglementează producția, comerțul și prelucrarea produselor agricole, grupate sintetic sub denumirea de organizații comune de piață. Pentru implementarea măsurilor comune de reglementare a piețelor, Comunitatea are la dispoziție următoarele instrumente: prețurile, intervenția pe piață, ajutoarele financiare, cotele de producție, protecția vamală comună.

- *Dezvoltarea rurală - Pilonul II*, cuprinde măsuri structurale, care țințesc dezvoltarea armonioasă a zonelor rurale, sub câteva aspecte: social, al diversității activităților, al calității produselor, al protejării mediului și are drept obiectiv creșterea dinamismului economic al zonelor rurale, prin menținerea dinamismului social, agriculturii durabile și asigurarea conservării și îmbunătățirii resurselor naturale, privind în mod exclusiv zonele rurale și periurbane.

Noua generație de strategii și programe de dezvoltare rurală vor fi construite în jurul a patru axe prioritare, după cum urmează:

Infiintarea si dezvoltarea de noi servicii destinate varstnicilor prin subventionarea costurilor ingrijirii si al serviciilor conexe pentru batranii singuri, din mediul urban, in situatii de dependenta si cu un venit lunar inferior salariului minim pe economie.

Pregatirea specialistilor/personalului ce lucreaza cu persoanele in varsta.

Axa prioritară 6. Sprijin pentru persoanele cu dizabilități

Obiectiv Specific FSE+ (vii) Favorizarea incluziunii active prin promovarea egalității de şanse și a participării active, precum și prin îmbunătățirea angajabilității

(ix) Creșterea accesului egal la servicii de calitate și sustenabile; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecție socială; îmbunătățirea accesibilității, a eficacității și a adaptabilității sistemelor de sănătate, a serviciilor de îngrijire pe termen lung.

Obiectiv Specific FEDR d (ii) îmbunătățirea accesului la servicii de calitate și favorabile incluziunii în educație, formare și învățarea pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurii;

Operațiuni (orientativ)

Acordarea unui pachet integrat pentru sustinerea încadrării pe piata muncii SAU a creșterii angajabilitatii persoanelor cu dizabilități, asigurat printr-un mecanism competitiv, de către furnizori publici sau privati de servicii de ocupare:

Campanie media

Informare/diseminare

Identificare angajatori si persoane cu dizabilitati

Instrument de evaluare a abilitatilor profesionale si sociale, aplicat de catre o echipa de specialisti (consilier vocational, psiholog etc)

Burse locuri munca, alte evenimente

Masuri de acompaniament pre si post angajare, minim 6 luni

Masuri pentru asigurarea asistentei juridice pentru persoanele fara capacitate de exercitiu sau cu capacitate de exercitiu restransa, cu sau fara

tutore legal (incadrate in grad de handicap mintal care au sau nu stabilita masura de ocrotire prin punere sub interdictie) prin :

Finantarea a 50 (cel putin una pe judet) echipe formate din cate 2 persoane (un jurist si un terapeut sau un consilier vocational) care sa acorde asistenta, in urma unei evaluari persoanelor cu capacitate de exercitiu restransa (copii), precum si persoanelor adulte incadrate in grad de handicap mintal cu capacitate de exercitiu restransa sau care au sau nu stabilita masura de ocrotire prin punere sub interdictie fara capacitate de exercitiu.

Dezvoltarea de servicii de îngrijire de zi destinate copilului cu dizabilități (fie in centre, fie mobile), în cadrul cărora să fie oferite servicii de abilitare/reabilitare, specializate pe tip de dizabilitate, în mod special a celor care provin din familii care nu dispun de resurse pentru a accesa aceste servicii

Organizarea de cursuri destinate părinților copiilor cu dizabilități în vederea dezvoltării abilităților parentale specifice

Dezvoltarea serviciilor de îngrijire pe termen lung, in vederea prevenirii institutionalizarii persoanelor cu dizabilitati inclusiv prin:

1. Intervenții integrate pentru persoanele cu dizabilitati prin finantarea a 47 de echipe mobile (41 judete plus 6 sectoare in capitala), dupa modelul pilotat cu succes in judetul DOLJ, unde sunt doua echipe, una pentru adulti cu dizabilitati si una pentru copii cu dizabilitati, echipe care asigura la domiciliu serviciile specializate de abilitare/reabilitare :

- echipa formata din 5 persoane dintre care un asistent social, un fizio-kinetoterapeut, un medic specialist, un psiholog si un sofer
- leasing pentru 47 autoturisme
- dotare medicala: instrumentar, dispozitive tehnice de prim ajutor, echipament minim pentru fizio-kinetoterapie

Cresterea incluziunii sociale a persoanelor cu dizabilitati prin asistarea lor prin tehnologie asistiva: aparate mobilitate, softuri de citire pentru nevazatori etc

Calificarea resursei umane existente si disponibile la nivel local/ in

familie prin finantarea cursurilor pentru dobandirea calificarii de Asistent Personal Profesionist (360h per curs de calificare)

Dezvoltarea infrastructurii si serviciilor sociale pentru persoanele cu dizabilitati (centre de zi, locuinte protejate etc)

Pregătirea specialiștilor în domeniu.

Axa prioritara 7. Sprijin pentru grupuri vulnerabile

Obiectiv Specific FEDR d (iii) îmbunătățirea integrării socioeconomice a comunităților marginalizate, a migranților și a grupurilor dezavantajate prin măsuri integrate care să includă asigurarea de locuințe și servicii sociale;

(ii) îmbunătățirea accesului la servicii de calitate și favorabile incluziunii în educație, formare și învățarea pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurii;

d (iii) îmbunătățirea integrării socioeconomice a comunităților marginalizate, a migranților și a grupurilor dezavantajate prin măsuri integrate care să includă asigurarea de locuințe și servicii sociale;

Obiectiv Specific FSE+ (ix) Creșterea accesului egal la servicii de calitate și sustenabile; modernizarea sistemelor de protecție socială, inclusiv promovarea accesului la protecție socială, îmbunătățirea accesibilității, a eficacității și a adaptabilității sistemelor de sănătate, a serviciilor de îngrijire pe termen lung

Operațiuni (orientativ)

Servicii integrate pentru incluziunea socio-profesionala a migrantilor

1. pachet integrat „ADULT”

- facilitarea accesului la servicii medicale, de consiliere psihologica si de indrumare
- organizare cursuri lb. romana
- orientare si asistenta pentru demersuri administrative
- profilare, conciliere si orientare in vederea accesului la servicii de ocupare
- certificarea competentelor

2. Pachet integrat „COPIL”

- facilitarea accesului la servicii medicale, de consiliere psihologica si de

indrumare

- organizare cursuri lb. romana
- servicii educationale

1. Reabilitarea spațiilor disponibile pentru cazare temporară, aflate în administrarea Ministerului Afacerilor Interne (MAI) sau a structurilor coordonate MAI.

2. Dezvoltarea infrastructurii centrelor de integrare din 12 orașe ale țării, reprezentative din punct de vedere al numărului de migranți, prin reabilitarea și modernizarea unor spații aflate în administrarea autorităților locale (există acte normative deja aprobată prin care autoritățile locale pot pune la dispozitia MAI clădiri neocupate, în scopul integrării migrantilor).

Intervenții integrate pentru victimele traficului de persoane și victimele violentei domestice: cazare în centre atât pentru victime, cât și pentru minorii aflați în îngrijire, locuințe protejate/vouchere chirie, consiliere psihologică, consiliere profesională, consiliere juridică, suport material pentru asigurarea nevoilor de bază (îmbrăcăminte, hrană, materiale de uz sanitar, medicamente, transport)

Sprinț în vederea reabilitării pentru persoanele dependente de alcool și droguri

Pachet de sprijin pentru persoanele proaspăt eliberate din sistemul penitenciar, în vederea incluziunii sociale și reducerii recidivei, precum consiliere ocupatională, subvenționare transport în comun etc

1. Intervenție personalizată destinată persoanelor fără adăpost (PFA) (Asistență medicală primară, medicamente, consiliere psihologică, hrana și produse pentru asigurarea unei minime igiene corporale, adăpost noapte asistență socială în obținerea actelor de identitate, consiliere juridică situații civile/penale etc). Asistența va fi acordată având în vedere metoda managementului de caz, în funcție de nevoile și opțiunile fiecărei persoane în parte.

2. Dezvoltarea rețelei de servicii sociale pentru PFA (adăposturi de

noapte, de urgență, echipe mobile, cantine sociale sau masa pe roți), inclusiv înființarea de echipe mobile cu auto care asigură îngrijirea personală (ex. dusuri mobile)

Pregătirea suplimentară a specialiștilor ce lucrează cu victimele violentei, dependentii de alcool și droguri etc.

Axa prioritară 8. Ajutorarea persoanelor defavorizate

Obiectiv Specific FSE+ (xi) Reducerea deprivării materiale prin furnizarea de alimente și/sau asistență materială de bază persoanelor cele mai defavorizate, inclusiv prin măsuri de acoperire

Operațiuni (orientativ)

- suport material (alimente, produse igienă, obiecte puericultura)
- pachet sprijin școlar (rechizite, îmbrăcăminte și încălțăminte sezon rece)
- masă caldă (masă pe roți, cantine sociale)
- măsuri acoperare

Programe Regionale (8 POR)2021-2027

Axe prioritare

Axa Prioritară 1.

O regiune competitivă prin inovare, digitalizare și întreprinderi dinamice

Axa Prioritară 2.

O regiune cu orașe Smart

Axa prioritară 3.

O regiune cu orașe prietenoase cu mediul

Axa prioritară 4.

Dezvoltarea sistemelor de încălzire centralizate

Axa prioritară 5.

O regiune accesibilă

Axa prioritară 6.

O regiune educată

Axa prioritară 7.

O regiune atractivă

Axa prioritară 8.

Asistență tehnică

Axa Prioritară 1.

O regiune competitivă prin inovare, digitalizare și întreprinderi dinamice

Obiectiv Specific FEDR: *Dezvoltarea capacitaților de cercetare și inovare și adoptarea tehnologiilor avansate;*

Operațiuni (orientativ)

Participarea IMM-urilor și organizațiilor CDI în structuri, parteneriate și programe de colaborare, intervenții aliniate la KIC-urile (Knowledge Innovation Community)

Aderarea, afilierea, apartenența la rețele de inovare europene pentru IMM sau alte organizații

Specializare inteligentă la nivel regional și inovare de produs, serviciu, de proces, organizațională și de model de afaceri în IMM-uri, inclusiv brevetare

Sprijinirea transferului tehnologic prin crearea / dezvoltarea structurilor de transfer tehnologic și serviciilor, cooperare IMM-uri - organizații CDI

Investiții în infrastructurile proprii ale organizațiilor de CDI / IMM-uri

Sprijinirea ecosistemului antreprenorial de inovare care favorizează crearea și maturizarea start-up / spin-off în domenii de specializare intelligentă, inclusiv clustere

Promovarea antreprenorialului prin înființarea, dezvoltarea și operaționalizarea incubatoarelor și acceleratoarelor de afaceri, parcurilor tehnologice și științifice, inclusiv parcuri smart cu impact la nivel regional

Obiectiv Specific FEDR: *Fructificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor și al guvernelor;*

Operațiuni (orientativ)

Securitate cibernetică, interoperabilitate pentru proiectele de digitalizare ale serviciilor publice la nivel local, inclusiv sprijin pentru inițierea de start-up-uri / spin-off-uri în domeniul securității cibernetice

Dezvoltarea universităților ca poli de digital skills, inclusiv prin dotare tehnică / laboratoare

Digitizarea în mediul universitar prin crearea și dezvoltarea unor platforme digitale, baze de date și biblioteci virtuale pentru studenți, live

streaming, echipamente și infrastructură de projection and video mapping
Adoptarea tehnologiilor și a instrumentelor digitale care conduc la inovarea modelului de afaceri
Sprijin pentru dezvoltarea Hub-urilor Inovative Digitale (DIH)

Obiectiv Specific FEDR: *Impulsionarea creșterii și competitivității IMM-urilor*

Operațiuni (orientativ)
Facilitarea investițiilor tehnologice în IMM-uri, inclusiv tehnologii IT&C, IoT, automatizare, robotică, inteligență artificială, customizare de masă
Investiții pentru servicii și echipamente necesare pentru transformarea digitală a microîntreprinderilor și IMM-urilor
„Inovare bazată pe design” în vederea dezvoltării de noi produse, precum și transfer tehnologic în vederea generării noilor linii de producție pentru aceste produse
Suport pentru dezvoltarea și implementarea de noi modele de afaceri pentru IMM-uri, în special pentru internaționalizare
Investiții în active corporale și necorporale în microîntreprinderi și IMM-uri, inclusiv scale-up

Obiectiv Specific FEDR: *Dezvoltarea competențelor pentru specializare inteligență, tranziție industrială și antreprenoriat*

Operațiuni (orientativ)
Dezvoltarea competențelor la nivelul IMM-urilor / organizațiilor de CDI / entităților implicate în procesul de descoperire antreprenorială

Axa Prioritară 2.

O regiune cu orașe Smart

Obiectiv Specific FEDR: *Fructificarea avantajelor digitalizării, în beneficiul cetățenilor, al companiilor și al guvernelor;*

Operațiuni (orientativ)
Sprijin pentru intervenții de tip smart-city (siguranță publică, servicii și

utilități publice, monitorizare energie, mediu, rețele de trafic și transport public, iluminat public, sisteme GIS, etc.) aplicabile în zone funcționale urbane

Susținerea digitalizării serviciilor publice la nivel local

Axa Prioritară 3.

O regiune cu orașe prietenoase cu mediul

Obiectiv Specific FEDR: *Promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră*

Operațiuni (orientativ)

Investiții în clădirile rezidențiale în vederea asigurării/îmbunătățirii eficienței energetice, inclusiv activități de consolidare în funcție de riscurile identificate și măsuri pentru utilizarea unor surse alternative de energie

Investiții în clădirile publice în vederea asigurării/îmbunătățirii eficienței energetice, inclusiv activități de consolidare în funcție de riscurile identificate și măsuri pentru utilizarea unor surse alternative de energie

Obiectiv Specific FEDR: *Îmbunătățirea protecției naturii și a biodiversității, a infrastructurii verzi în special în mediul urban și reducerea poluărilor*

Operațiuni (orientativ)

Regenerarea spațiilor urbane degradate, inclusiv prin promovarea investițiilor ce promovează infrastructura verde în zonele urbane.

Reconversia funcțională a terenurilor virane degradate/ neutilizate/ abandonate

Modernizarea/ extinderea spațiilor verzi existente

Achiziția de echipamente pentru măsurarea poluanților în aerului ambiental

Obiectiv Specific FEDR: *Promovarea mobilității urbane multimodale sustenabile*

Operațiuni (orientativ)

Ddezvoltarea infrastructurii urbane curate (infrastructuri de transport, ciclism, material rulant, combustibili alternativi)

Modernizarea/ extinderea liniilor de tramvai

Achiziționare/ modernizare material rulant (tramvaie), Achiziționare troleibusă/autobuze

Dezvoltarea unor culoare de mobilitate

Infrastructuri pentru combustibili alternativi

Calitatea aerului și reducerea zgomotului

Axa Prioritară 4.**O regiune cu orașe prietenoase cu mediul**

Obiectiv Specific FEDR: *Dezvoltarea sistemelor energetice inteligente, a rețelelor și a stocării la nivel local*

Operațiuni (orientativ)

Îmbunătățirea eficienței energetice în domeniul încălzirii centralizate

Axa Prioritară 5.**O regiune cu orașe prietenoase cu mediul**

Obiectiv Specific FEDR: *Promovarea eficienței energetice și reducerea emisiilor de gaze cu efect de ser. Dezvoltarea unei mobilități naționale, regionale și locale durabile, reziliente în fața schimbărilor climatice, inteligente și intermodale, inclusiv îmbunătățirea accesului la TEN-T și a mobilității transfrontaliere*

Operațiuni (orientativ)

Legături rutiere secundare reabilitate și nou construite către rețeaua rutieră și nodurile TEN-T (drumuri județene, descărcări autostrada, conectivitatea la rețeaua de baza – CORE TEN-T)

Axa Prioritară 6.**O regiune educată**

Obiectiv Specific FEDR: *Îmbunătățirea accesului la servicii de calitate și favorabile incluziunii în educație, formare și învățarea pe tot parcursul vieții prin dezvoltarea infrastructurii*

Operațiuni (orientativ)

Construire / reabilitare / modernizare / extindere / echipare infrastructura pt. nivel antepreșcolar și preșcolar, învățământ primar, secundar, terțiar

Construire / reabilitare / modernizare / dotare centre de educație și formare profesională / învățământ dual, inclusiv pentru accesibilitatea elevilor cu dizabilități (sistem de educație incluziva)

Axa Prioritară 7.

O regiune atractivă

Obiectiv Specific FEDR: *favorizarea dezvoltării integrate sociale, economice și de mediu la nivel local și a patrimoniului cultural, turismului și securității în zonele urbane;*

Operațiuni (orientativ)

Îmbunătățirea mediului urban și conservarea, protecția și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural și servicii culturale

Îmbunătățirea infrastructurii de turism, în special în zone care dispun de un potențial turistic valoros;

Dezvoltarea turismului balnear și balneo-climateric

Investitii în infrastructura din domeniul cultural, în mediul urban

Cresterea securitatii spațiilor publice

Tabere de clevi și preșcolari

Îmbunătățirea mediului urban și conservarea, protecția și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural și servicii culturale

Obiectiv Specific FEDR: *favorizarea dezvoltării integrate sociale, economice și de mediu la nivel local și a patrimoniului cultural, turismului și securității în afara zonelor urbane;*

Operațiuni (orientativ)

Infrastructura de turism, în special în zone care dispun de un potențial

turistic valoros

Conservarea, protecția și valorificarea durabilă a patrimoniului natural

Dezvoltarea infrastructurilor integrate cu rol în administrare, protejare, informare și exploatare turistică sustenabilă

Tabere de elevi și preșcolari

Axa Prioritară 8.

Asistență Tehnică

Obiectiv 1: Creșterea capacitatei beneficiarilor

Operațiuni (orientativ)

Dezvoltarea capacitatei administrative a actorilor implicați în elaborarea, implementarea, monitorizarea, evaluarea și revizuirea strategiilor de specializare intelligentă și a Mecanismului de Descoperire Antreprenorială (MDA)

Crearea unui one-stop-shop regional

Dezvoltarea capacitatei de internaționalizare a structurilor de cercetare inovare

Sprijin pentru întărirea capacitatei administrative de a invata solutii de „smart city”, de a elabora și monitoriza strategii investiționale pentru „smart city”, inclusiv de a elabora/dezvolta proiecte care utilizează tehnologii „smart”

Sprijin pentru creșterea eficienței operatorilor locali de transport

Suport pentru consolidarea relațiilor dintre sistemele de învățământ și mediul economic și social mai larg

Obiectiv 2: Asigurarea funcționării sistemului de management

Operațiuni (orientativ)

Dezvoltarea capacitatei administrative și asigurarea instrumentelor necesare pentru coordonarea și managementul POR

Sprijin pentru structurile de guvernanță ITI

PRESEDINȚE
Gavriluță HINTĂR
DN 14

Secretar gen. comună
Adrian - Valentin ONCIUL